

01003093112030004

5275

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 309

31 Δεκεμβρίου 2003

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3213

Δήλωση και έλεγχος περιορισιακής κατάστασης βουλευτών, δημόσιων λειτουργών και υπαλλήλων, ιδιοκτητών μέσων μαζικής ενημέρωσης και άλλων κατηγοριών προσώπων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1 Υπόχρεοι σε δήλωση

1. Δήλωση της περιορισιακής τους κατάστασης, των συζύγων τους και των ανήλικων τέκνων τους υποβάλλουν:
  - α. Ο Πρωθυπουργός.
  - β. Οι Αρχηγοί των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στο Εθνικό ή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
  - γ. Οι υπουργοί, οι αναπληρωτές υπουργοί και οι υφυπουργοί.
  - δ. Οι βουλευτές και οι ευρωβουλευτές.
  - ε. Όσοι διαχειρίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 1 του Ν. 3023/2002 (ΦΕΚ 146 Α), τα οικονομικά των πολιτικών κομμάτων.
  - στ. Οι γενικοί και ειδικοί γραμματείς υπουργείων και της Βουλής, ο γενικός γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου, οι γενικοί γραμματείς περιφερειών, καθώς και οι υπάλληλοι ή σύμβουλοι ειδικών θέσεων και οι μετακλητοί υπάλληλοι, οι οποίοι διορίζονται με πράξη μονομελούς ή συλλογικού κυβερνητικού οργάνου.
  - ζ. Οι πρόεδροι των διευρυμένων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, οι νομάρχες, οι βοηθοί νομάρχες, οι πρόεδροι των νομαρχιακών επιτροπών, καθώς, επίσης, οι πρόεδροι των διοικητικών συμβουλίων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των αμιγών ή μεικτών επιχειρήσεων των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων.
  - η. Οι δήμαρχοι, οι αντιδήμαρχοι και τα μέλη των δημορχιακών επιτροπών, καθώς και οι πρόεδροι των διοικητικών συμβουλίων δημοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των αμιγών ή μεικτών δημοτικών επιχειρήσεων των ανωτέρω Ο.Τ.Α. και των συνδέσμων δήμων, κοινοτήτων και δήμων και κοινοτήτων.
  - θ. Οι πρόεδροι, οι διευθύνοντες ή εντεταλμένοι σύμβουλοι και οι γενικοί διευθυντές νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δημοσίων επιχειρήσεων, δημοσίων οργανισμών, καθώς και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος.
  - ι. Οι πρόεδροι και τα μέλη των επιτροπών διενέργειας και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων διαγωνισμών για τις προμήθειες των κρατικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων και των προμηθειών των ενόπλων δυνάμεων, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, που

ανήκουν στο κράτος ή επιχορηγούνται, τακτικώς, από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, των δημοσίων επιχειρήσεων και των δημοσίων οργανισμών, εφόσον υπερβαίνουν το ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ, καθώς επίσης οι Γενικοί Διευθυντές και Διευθυντές της Γενικής Διεύθυνσης Κρατικών Προμηθειών και οι κατέχοντες αντίστοιχες θέσεις στο Δημόσιο και στα ανωτέρω νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, στις δημόσιες επιχειρήσεις και τους δημόσιους οργανισμούς. Την ίδια υποχρέωση υπέχουν ο πρόεδρος και τα μέλη των επιτροπών διενέργειας και αξιολόγησης αποτελεσμάτων διαγωνισμών παροχής υπηρεσιών, στους ανωτέρω φορείς και υπό τον ίδιο περιορισμό ποσού, καθώς και οι πρόεδροι και τα μέλη των επιτροπών διαγωνισμού και εισηγήσεων ανάθεσης έργων των φορέων, οι οποίοι διέπονται από τις διατάξεις του Ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 23 Α) και του π.δ. 609/1985 (ΦΕΚ 223 Α), εφόσον ο προϋπολογισμός του έργου υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.

ια. Οι δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί.

ιβ. Οι πρόεδροι, οι διοικητές, οι υποδιοικητές και οι γενικοί διευθυντές πιστωτικών ιδρυμάτων.

ιγ. Οι μέτοχοι και εταίροι κάθε μορφής εταιρειών, οι οποίες κατέχουν άδεια λειτουργίας τηλεοπτικών σταθμών, ελεύθερης λήψης ή παροχής κάθε μορφής συνδρομητικών τηλεοπτικών υπηρεσιών, καθώς και λειτουργίας ραδιοφωνικών σταθμών.

ιδ. Οι μέτοχοι και εταίροι κάθε μορφής εταιρειών, οι οποίες εκδίδουν ημερήσια ή περιοδικά έντυπα πανελληνίας ή τοπικής κυκλοφορίας.

ιε. Οι δημοσιογράφοι μέλη των οικείων ενώσεων συντακτών, καθώς και όσοι παρέχουν δημοσιογραφικές υπηρεσίες σε επιχειρήσεις έκδοσης εντύπων ή σε ραδιοτηλεοπτικά μέσα ενημέρωσης με σύμβαση εργασίας ή έργου.

2. Η δήλωση της παρ. 1 υποβάλλεται από τους υπόχρεους μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την ορκωμοσία ή την ανάληψη των καθηκόντων τους ή την απόκτηση της άδειας ή την έναρξη της επιχείρησης ή του επαγγέλματός τους. Επίσης, η δήλωση αυτή υποβάλλεται κάθε χρόνο κατά το διάστημα της θητείας, της άσκησης της δραστηριότητας ή της διατήρησης της ιδιότητας των υπόχρεων και για τρία (3) χρόνια μετά από την απώλεια ή τη λήξη της, το αργότερο την 30ή Ιουνίου κάθε έτους.

3. Το Φεβρουάριο κάθε έτους διαβιβάζεται, κατά περίπτωση, στην Επιτροπή του άρθρου 21 του Ν. 3023/2002 (ΦΕΚ 146 Α) ή στην Επιτροπή της παρ. 2 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, κατάλογος των ελεγχόμενων προσώπων. Ο κατάλογος συντάσσεται από τον Πρόεδρο της Βουλής για τα πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' έως και ε' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, από τον αρμόδιο υπουργό, για τα πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις στ', θ', ι', ια', από τους γενικούς γραμματείς περιφερειών για τα πρόσωπα των περιπτώ-

σεων ζ' και η', από το ανώτατο μονομελές όργανο διοίκησης του πιστωτικού ιδρύματος για τα πρόσωπα που αναφέρονται στην περίπτωση ιβ' και από τον πρόεδρο της οικείας ένωσης για τα πρόσωπα που αναφέρονται στις περιπτώσεις ιγ', ιδ' και ιε'.

4. Αμφισβητήσεις ως προς την ιδιότητα του υπόχρεου στις περιπτώσεις στ' έως και ιε' της παρ. 1 επιλύονται με πράξη της πενταμελούς Επιτροπής της παρ. 2 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, η οποία εκδίδεται μέσα σε ένα (1) μήνα από την υποβολή σχετικής αίτησης του ενδιαφερομένου ή των οργάνων, που είναι αρμόδια να υποβάλλουν την κατά την προηγούμενη παράγραφο, του παρόντος άρθρου, κατάσταση υποχρέων.

Άρθρο 2

Περιεχόμενο δήλωσης περιουσιακής κατάστασης

1.α. Η δήλωση περιουσιακής κατάστασης περιέχει, λεπτομερώς, τα υφιστάμενα κατά το χρόνο υποβολής της περιουσιακά στοιχεία.

Ως περιουσιακά στοιχεία, θεωρούνται, ιδίως:

ι. Τα έσοδα, από κάθε πηγή, κατά τα τρία τελευταία οικονομικά έτη πριν από την αρχική υποβολή της δήλωσης και κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος για τις μετέπειτα υποβαλλόμενες δηλώσεις.

ii. Τα ακίνητα, καθώς και τα εμπράγματα δικαιώματα σε αυτά, με ακριβή προσδιορισμό τους.

iii. Οι μετοχές ημεδαπών και αλλοδαπών εταιρειών, τα ομόλογα και ομολογίες κάθε είδους, τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων κάθε είδους και τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα κάθε είδους.

iv. Οι καταθέσεις σε τράπεζες, ταμειυτήρια και άλλα ημεδαπά ή αλλοδαπά πιστωτικά ιδρύματα.

v. Τα πλωτά και τα εναέρια μεταφορικά μέσα, καθώς και τα κάθε χρήσης οχήματα.

vi. Η συμμετοχή σε κάθε είδους επιχείρηση.

β.ι. Σε περίπτωση απόκτησης νέου περιουσιακού στοιχείου ή επαύξησης υφιστάμενου, στη δήλωση περιλαμβάνεται, υποχρεωτικώς, το ύψος της σχετικής δαπάνης, καθώς και αναλυτική παράθεση της πηγής προέλευσης των σχετικών πόρων. Σε περίπτωση εκποίησης μνημονεύεται το εισπραχθέν τίμημα.

ii. Οι υπόχρεοι οφείλουν να επισυνάψουν στη δήλωση και αντίγραφα των οικείων παραστατικών.

γ. Η δήλωση υποβάλλεται από τον υπόχρεο και υπογράφεται από τον ίδιο, αν σε αυτή αναγράφονται μόνον τα δικά του περιουσιακά στοιχεία, από τη σύζυγό του, αν αναγράφονται μόνο δικά της στοιχεία, και από αμφότερους τους συζύγους, αν αναγράφονται περιουσιακά στοιχεία και των δύο ή των ανήλικων τέκνων τους.

2.α. Οι δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης των προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' έως και ε' της παρ. 1 του προηγούμενου άρθρου συντάσσονται σε ειδικό έντυπο, το οποίο υπόκειται σε ηλεκτρονική επεξεργασία από αυτοτελή ειδική βάση δεδομένων, που εγκαθίσταται για το σκοπό αυτόν. Το περιεχόμενο τούτου, αναφορικά με τον τρόπο αναλυτικής παράθεσης των περιουσιακών στοιχείων, καθορίζεται με απόφαση του Προέδρου της Βουλής.

β. Το αντίστοιχο περιεχόμενο του ειδικού εντύπου των δηλώσεων, για τα λοιπά υπόχρεα πρόσωπα, καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δικαιοσύνης.

3. Η δημοσίευση στον τύπο των παραπάνω δηλώσεων επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι δημοσιεύεται ολόκληρο το κείμενό τους. Δεν είναι επίσης επιτρεπτή η επιλεκτική δημοσιοποίηση ονομαστικών στοιχείων.

Άρθρο 3

Όργανα και διαδικασία ελέγχου

1.α. Οι δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης των προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' έως και ε' της παρ. 1 του

άρθρου 1 του παρόντος νόμου υποβάλλονται στην Επιτροπή του άρθρου 21 του Ν. 3023/2002 (ΦΕΚ 146 Α').

β.ι. Ο έλεγχος, πέραν της διαπίστωσης του αληθούς περιεχομένου της δήλωσης, περιλαμβάνει, σε κάθε περίπτωση, τη διακρίβωση, εάν η απόκτηση νέων περιουσιακών στοιχείων ή η επαύξηση υφιστάμενων, δικαιολογείται από το ύψος των πάσης φύσεως εσόδων, σε συνδυασμό με τις δαπάνες διαβίωσης των υπόχρεων σε δήλωση προσώπων.

ii. Με απόφαση του Προέδρου της Βουλής, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά στο αντικείμενο, στη διαδικασία ελέγχου, καθώς επίσης στην οργάνωση και τη λειτουργία της Επιτροπής για την εξέλεξη των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης των ανωτέρω προσώπων.

γ.ι. Η Επιτροπή συγκαλείται ειδικά για τον έλεγχο των δηλώσεων με απόφαση του προέδρου της, μετά την περάτωση του ελέγχου των οικονομικών των πολιτικών κομμάτων, κατά την πρόβλεψη της παρ. 6 του άρθρου 21 του Ν. 3023/2002.

ii. Για την εκπλήρωση της αποστολής της, η Επιτροπή μπορεί να αναθέτει τη διενέργεια λογιστικής ή οικονομικής πραγματογνωμοσύνης ή άλλων ελεγκτικών πράξεων σε ορκωτούς ελεγκτές και ειδικούς επιστήμονες, οι οποίοι εξετάζουν λεπτομερώς τα στοιχεία των δηλώσεων και των αντίστοιχων δικαιολογητικών και συντάσσουν αναλυτική έκθεση που υποβάλλεται στην Επιτροπή για την υποβοήθηση του έργου της. Στον έλεγχο που διεξάγεται για τον ανωτέρω σκοπό δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις για το τραπεζικό, χρηματιστηριακό και φορολογικό απόρρητο.

2.α. Οι δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης των προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις στ' έως και ιε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου υποβάλλονται σε πενταμελή Επιτροπή.

β.ι. Η ανωτέρω Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και προεδρεύεται από αντιεπαγγελέα του Αρείου Πάγου. Στη σύνθεσή της μετέχουν, επίσης, δύο σύμβουλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ένας εφέτης των Διοικητικών Δικαστηρίων, καθώς και ένας εκπρόσωπος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων, ο οποίος ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τον πρόεδρό του, για διετή θητεία.

Οι δικαστικοί λειτουργοί ορίζονται με απόφαση των οικείων Ανωτάτων Δικαστικών Συμβουλίων και ασκούν το έργο τους, κατ' αποκλειστική απασχόληση, για δύο έτη.

ii. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με το αντικείμενο, τη διαδικασία ελέγχου, την οργάνωση και λειτουργία της Επιτροπής.

iii. Η διάταξη της περίπτωσης β.ι της παρ. 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται και για τους ελεγκτικούς που διενεργούνται από την πενταμελή Επιτροπή.

γ. Η Επιτροπή εξυπηρετείται από γραμματεία, στην οποία αποσπώνται, ύστερα από πρόταση του προέδρου της προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ της γραμματείας των δικαστηρίων και των εισαγγελιών. Η διάρκεια της απόσπασης δεν υπερβαίνει τα δύο έτη και μπορεί να παραταθεί για ισόχρονο διάστημα.

δ. Οι δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης των προσώπων των περιπτώσεων στ', θ', ι' α' και ιβ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου, καθώς επίσης των προέδρων των διευρυμένων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, των νομαρχών και των δημάρχων ελέγχονται, υποχρεωτικώς, κάθε έτος. Για τις λοιπές κατηγορίες προσώπων, που υπάγονται στην αρμοδιότητα της πενταμελούς Επιτροπής, ο έλεγχος είναι δειγματοληπτικός. Η δειγματοληπτική επιλογή διενεργείται με αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία καθορίζει με απόφασή της η Επιτροπή και μπορεί να τροποποιεί κατ' έτος. Σε κάθε περίπτωση ελέγχεται δειγματοληπτικά από την πενταμελή Επιτροπή τουλάχιστον το είκοσι τοις εκατό (20%) του συνόλου των υποβαλλόμενων, ετησίως, δηλώσεων για τις αντίστοιχες κατηγορίες προσώπων, με κρι-

τήριο εντός επταετίας να έχει συντελεσθεί ο έλεγχος για όλους τους υποκειμένους στην ανωτέρω διαδικασία.

ε.ι. Η πρόβλεψη της περίπτωσης γ.ii της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, για τη διενέργεια λογιστικής ή οικονομικήςπραγματογνωμοσύνης ή άλλων ελεγκτικών πράξεων από ορκωτούς ελεγκτές, εφαρμόζεται και για τον έλεγχο των δηλώσεων των ανωτέρω κατηγοριών προσώπων.

ii. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται ο ανώτατος αριθμός των ορκωτών ελεγκτών, που επικουρούν την πενταμελή Επιτροπή, το ύψος της αποζημίωσής τους και κάθε σχετικό θέμα.

3. Κατά την έρευνα που διεξάγεται από τις Επιτροπές των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, τόσο οι ίδιες όσο και οι ορκωτοί ελεγκτές προβαίνουν σε κάθε απαραίτητη και πρόσφορη για την επίτευξη του σκοπού του ελέγχου νόμιμη ενέργεια. Μπορούν ιδίως: α) να ζητούν πληροφορίες και στοιχεία από οποιαδήποτε αρχή και από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που έχουν, αντιστοίχως, την υποχρέωση να δώσουν τις ζητούμενες πληροφορίες και τα στοιχεία που βρίσκονται στην κατοχή τους και β) να διατάσσουν την προσκόμιση εγγράφων και την κλήση μαρτύρων, τους οποίους εξετάζουν σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Κατά την έρευνα αυτή δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις για το τραπεζικό, χρηματιστηριακό και φορολογικό απόρρητο.

4. Μετά το πέρας του ελέγχου συντάσσεται έκθεση, στην οποία περιέχονται οι διαπιστώσεις, σχετικά με το περιεχόμενο των δηλώσεων και τυχόν παραβάσεις του παρόντος νόμου. Αν συντρέχει περίπτωση καταλογισμού κατά την παρ. 1 του άρθρου 6 του παρόντος νόμου, η έκθεση αποστέλλεται στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Αν ανακύπτει περίπτωση ποινικής ευθύνης, η έκθεση αποστέλλεται στο αρμόδιο για την άσκηση ποινικής δίωξης όργανο. Εφόσον διαπιστωθεί ανάγκη διερεύνησης θεμάτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα φορολογικής ή άλλης αρχής, η έκθεση αποστέλλεται στην αρχή αυτή.

5. Κατά τη διάρκεια του ελέγχου του παρόντος άρθρου, οι Επιτροπές, δια των προέδρων τους, μπορούν να καλούν τους ελεγχόμενους για να δώσουν διευκρινίσεις ή να προσκομίσουν συμπληρωματικά παραστατικά στοιχεία, εντός ρητής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών, η οποία μπορεί να παραταθεί, με απόφαση των προέδρων τους, για ισόχρονο διάστημα.

Άρθρο 4 **Ποινικές κυρώσεις**

1. Ελεγχόμενος, ο οποίος αποκτά ή προσπορίζει σε τρίτο περιουσιακό όφελος επωφελούμενος της ιδιότητάς του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών και με χρηματική ποινή, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπονται βαρύτερες ποινές. Στον υπαίτιο επιβάλλεται και στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων από ένα (1) έως πέντε (5) έτη. Με τις ίδιες ποινές τιμωρούνται οι σύζυγοι και τα τέκνα του που απέκτησαν ή προσπόριζαν σε τρίτο περιουσιακό όφελος επωφελούμενοι της ιδιότητας του ελεγχόμενου.

2. Αν το περιουσιακό όφελος του προσώπου, που καταδικάστηκε, είναι κινητό ή ακίνητο πράγμα ή ιδανικό μέρος πράγματος ή ορισμένο χρηματικό ποσό, διατάσσεται ως παρεπόμενη ποινή η δήμευση.

3. Ελεγχόμενος, που παραλείπει να υποβάλλει την κατά τα άρθρα 1 και 2 δήλωση ή υποβάλλει εν γνώσει του ανακριβή στοιχεία, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και με χρηματική ποινή. Στον υπαίτιο επιβάλλεται και στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων από ένα (1) έως και τέσσερα (4) έτη. Αν η πράξη τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση έξι (6) μηνών έως δύο (2) ετών.

4. Τρίτος, ο οποίος αρνείται την παροχή στοιχείων και πληροφοριών, καθώς και όποιος παρεμποδίζει με οποιονδήποτε τρόπο τον κατά το προηγούμενο άρθρο έλεγχο τιμωρούνται με φυ-

λάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος δημοσιεύει τμήμα μόνο της δήλωσης κατά παράβαση της παρ. 4 του άρθρου 2.

Άρθρο 5 **Ποινική διαδικασία**

1. Για τις αξιόποινες πράξεις που προβλέπονται στο προηγούμενο άρθρο, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 62, 85 και 86 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος, του Κανονισμού της Βουλής και του νόμου για την ποινική ευθύνη των υπουργών, η ποινική δίωξη ασκείται από τον αρμόδιο εισαγγελέα εφετών και ενεργείται απευθείας ανάκριση στο εφετείο, ύστερα από παραγγελία του εισαγγελέα και ορισμό του εφέτη ανακριτή από το όργανο διεύθυνσης του οικείου εφετείου, κατά την ειδικότερη πρόβλεψη του άρθρου 15 του Ν. 1756/1988 (ΦΕΚ 35 Α'), όπως ισχύει. Για την κατηγορία αποφαίνεται το συμβούλιο εφετών. Κατά του βουλευμάτος επιτρέπεται η άσκηση αναίρεσης, την οποία ασκούν ο κατηγορούμενος, όταν παραπέμπεται για τις πράξεις που προβλέπονται στις παρ. 1 και 3 του άρθρου 4, και ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου σε κάθε περίπτωση.

2. Αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση των πράξεων αυτών είναι το τριμελές εφετείο σε πρώτο και το πενταμελές εφετείο σε δεύτερο βαθμό.

3. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Άρθρο 6 **Καταλογισμός**

1. Εις βάρος του ελεγχόμενου καταλογίζεται χρηματικό ποσό ίσης αξίας με το περιουσιακό όφελος, το οποίο απέκτησε ο ίδιος, ο/ή σύζυγός του ή ανήλικο τέκνο του και του οποίου η προέλευση δεν δικαιολογείται.

2. Σε περίπτωση ποινικής καταδίκης κατά την παρ. 1 του άρθρου 4 καταλογίζεται σε βάρος του καταδικασθέντος χρηματικό ποσό ίσο με το περιουσιακό όφελος που αποκόμισε, εφόσον αυτό δεν υπόκειται σε δήμευση κατά την παρ. 2 του ίδιου άρθρου.

3. Ο καταλογισμός, ο οποίος προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2, γίνεται υπέρ του Δημοσίου από το αρμόδιο τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 7 **Περιορισμοί διενέργειας χρηματιστηριακών συναλλαγών**

1. Οι περιορισμοί των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 32 του Ν. 2843/2000 (ΦΕΚ 219 Α') επεκτείνονται στους βουλευτές και ευρωβουλευτές, στο γενικό γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου, στους γενικούς γραμματείς περιφερειών, στους προέδρους των διευρυμένων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, τους νομάρχες και τους δημάρχους, καθώς επίσης στα πρόσωπα των περιπτώσεων θ', ι' και ια' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου. Στους ίδιους περιορισμούς υπόκεινται οι πρόεδροι, οι διοικητές, οι υποδιοικητές και οι γενικοί διευθυντές πιστωτικών ιδρυμάτων που ελέγχονται από το κράτος, όταν ενεργούν ατομικά, καθώς και για λογαριασμό των συζύγων και των ανήλικων τέκνων τους.

2. Απαγορεύεται η συμμετοχή των μελών της Κυβέρνησης, των υφυπουργών, των βουλευτών, των γενικών και ειδικών γραμματέων υπουργείων και των προσώπων της προηγούμενης παραγράφου σε εξωχώριες (OFF SHORE) εταιρείες. Η συμμετοχή συνιστά ποινικό αδίκημα και τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, καθώς επίσης και με επιβολή χρηματικής ποινής.

3. Ως επιτροπές κατά την παρ. 2 του άρθρου 32 του Ν. 2843/2000 θεωρούνται οι αντίστοιχες των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 8**Ειδικές ρυθμίσεις για το σώμα επιθεωρητών -
ελεγκτών δημόσιας διοίκησης και άλλες κατηγορίες
ελεγχόμενων προσώπων**

1. Στο Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης εξακολουθεί να ανήκει ο έλεγχος της περιουσιακής κατάστασης των υπαλλήλων του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και των επιχειρήσεών τους, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των κρατικών νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου ή δημόσιων επιχειρήσεων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, κατά την ειδικότερη πρόβλεψη του άρθρου 2 παρ. 4 του Ν. 3074/2002 (ΦΕΚ 296 Α'), με εξαίρεση όσους υπαλλήλους περιλαμβάνονται στην παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου.

2.α. Οι δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης του αστυνομικού προσωπικού του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, των συνοριακών φυλάκων και των ειδικών φρουρών, των συζύγων και των τέκνων τους, υποβάλλονται στην Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας, από την οποία και ελέγχονται.

β. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Δημόσιας Τάξης, καθορίζονται οι υπόχρεοι σε υποβολή δήλωσης περιουσιακής κατάστασης, η διαδικασία, ο τύπος και ο τρόπος υποβολής των σχετικών δηλώσεων, η διαδικασία ελέγχου και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

γ. Με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης καθορίζεται ο χρόνος υποβολής της δήλωσης περιουσιακής κατάστασης των ανωτέρω.

3.α. Οι δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης του προσωπικού του Λιμενικού Σώματος, των συζύγων και των τέκνων τους υποβάλλονται στο Γραφείο Εσωτερικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, από το οποίο και ελέγχονται.

β. Οι δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης των πολιτικών υπαλλήλων του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας και των εποπτευόμενων από αυτό νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου υποβάλλονται και ελέγχονται από το Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης.

γ. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εμπορικής Ναυτιλίας, καθορίζονται οι υπόχρεοι από το προσωπικό του Λιμενικού Σώματος για την υποβολή δήλωσης περιουσιακής κατάστασης, η διαδικασία και ο τρόπος υποβολής των δηλώσεων και του ελέγχου τους, καθώς επίσης κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

δ. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζεται ο χρόνος υποβολής της δήλωσης περιουσιακής κατάστασης των ανωτέρω.

4. Στο πλαίσιο των ελέγχων και των ερευνών, που διενεργούνται από το Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης, είναι δυνατή η άρση του τραπεζικού χρηματοπιστωτικού και φορολογικού απορρήτου, εφόσον υποβληθεί αιτιολογημένο αίτημα από το Σώμα και παρασχεθεί σχετική άδεια από τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης.

Άρθρο 9**Μεταβατικές διατάξεις**

1. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος νόμου, ο κατάλογος της παρ. 3 του άρθρου 1 διαβιβάζεται εντός δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του.

2. Όσοι ανήκουν σε κατηγορίες προσώπων, για τις οποίες επιβάλλεται για πρώτη φορά η υποχρέωση υποβολής δήλωσης, υποβάλλουν τη σχετική δήλωσή τους μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από τη δημοσίευση του παρόντος.

3. α. Ο έλεγχος των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης των προσώπων των περιπτώσεων α' έως και ε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος, ανάγεται, υποχρεωτικώς, ως το έτος 1990.

β. Για τις λοιπές κατηγορίες των υποχρέων σε δήλωση, ο έλεγχός τους είναι δυνατόν να αναχθεί, κατά την κρίση της πενταμελούς Επιτροπής, ως το έτος 1990.

4. Η πώληση μετοχών ημεδαπών ή αλλοδαπών εταιριών εισηγμένων ή μη στο χρηματιστήριο δεν εμπίπτει στους περιορισμούς του άρθρου 7 παρ. 1 του παρόντος νόμου, εφόσον η απόκτησή τους έγινε πριν από την έναρξη ισχύος του.

Άρθρο 10

Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 21 του Ν. 3023/2002 (ΦΕΚ 146 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

"Η επιτροπή αποτελείται από έναν βουλευτή εκπρόσωπο κάθε κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων που εκπροσωπείται στη Βουλή, καθώς και από ένα μέλος του Συμβουλίου της Επικρατείας, ένα του Αρείου Πάγου και ένα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι οποίοι ορίζονται με κλήρωση με τους αναπληρωματικούς τους από τις ολομέλειες των αντίστοιχων δικαστηρίων."

Άρθρο 11

Η παρ. 3 του άρθρου 4 του Ν. 3115/2003 αντικαθίσταται ως εξής:

"3. Τα μέλη της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.) τελούν, κατά τη διάρκεια της θητείας τους, σε αναστολή άσκησης οποιουδήποτε δημόσιου λειτουργήματος ή επαγγέλματος και δεν επιτρέπεται να αναλαμβάνουν άλλα καθήκοντα, αμειβόμενα ή μη στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα. Στα μέλη της Α.Δ.Α.Ε., εκτός του Προέδρου που είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, επιτρέπεται η άσκηση διδακτικών καθηκόντων μέλους διδακτικού προσωπικού πανεπιστημίων υπό καθεστώς πλήρους ή μερικής απασχόλησης."

Άρθρο 12**Τελικές διατάξεις**

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται τα άρθρα 24 έως και 29 του Ν. 2429/1996 (ΦΕΚ 155 Α'), 7 του Ν. 2622/1998 (ΦΕΚ 138 Α') και 54 του Ν. 2935/2001 (ΦΕΚ 162 Α').

2. Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 24 Δεκεμβρίου 2003

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ	Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΑΠ.-ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ	Β. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Π. ΕΥΘΥΜΙΟΥ	Φ. ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ	ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
Γ. ΦΛΩΡΙΔΗΣ	Γ. ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ

ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Χ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους

Αθήνα, 24 Δεκεμβρίου 2003

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Φ. ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ